

פרוטוקול הועדה למיגור תופעות האלימות – מס' 02/2017

נושא הוועדה

להלן פרוטוקול מוועדה סטטוטורית למיגור תופעות האלימות, שהתקיימה ביום ב', כ"ג בכסלו, תשע"ח, 11 בדצמבר 2017 בשעה 14:00 בחדר הישיבות ברשות העירונית.

השתתפו:

עו"ד הרב מאיר בן סימון - יו"ר הוועדה למאבק בנגע הסמים המסוכנים ויו"ר הרשות
גב' סימונה מורלי - מנכ"ל הרשות העירונית למאבק בהתמכרויות ובאלימות-מזכירת הוועדה
גב' נאווה וויס - מנחה אזורית מחוז דרום-הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובאלכוהול
גב' ירדנה להב - מדריכת שפ"י משרד החינוך
מר ליאור מצרפי – קצין אג"מ – משטרת ישראל
פקד עירית גלר – קצינת מניעה והסברה – מחוז דרום משטרת ישראל
גב' רויטל עמוס – קידום נוער אשדוד
מר דניאל קריסטפין – חבר מועצת העיר
ד"ר עודד רוזנברג – מנהל אשפוזית דולפין אשדוד ברשות העירונית
גב' הדס מגנס - מנהלת היחידה לשיקום והכוונה מקצועית מרכז "מאור" לתחלואה כפולה
גב' גילית אבטליון – מנהלת המרכז להורות משמעותית
גב' בריז'יט דוקהן - מנהלת מניעה, חינוך והסברה ברשות העירונית
גב' ליטל ביטון – רכזת מניעה, חינוך והסברה ברשות העירונית
גב' לילי צרויה – מנהלת מרכז יעוץ לנוער ברשות העירונית
גב' דבורית זהבי – מנהלת 'עיר ללא אלימות' ברשות העירונית
מר שי נקש - רכז סיירת הורים ברשות העירונית
גב' שני פרל – רכזת משאבי אנוש ותקשורת שיווקית ברשות העירונית
גב' אורטל בר-אל – לשכת מנכ"לית הרשות

נעדרו :

גב' ענת אלון – חברת דירקטוריון – חברת ועדה
גב' מירב אבירם – מנהלת מיר"ן – חברת ועדה
גב' שירלי אסולין – חברת מועצה – חברת ועדה
גב' לורה מישוק – חברת מועצה – חברת ועדה
מר דני קליין - מנהל אגף חטיבה בוגרת עיריית אשדוד – חבר ועדה
מר אריה איטח – קב"ט עיריית אשדוד – חבר ועדה
גב' בלה רובין – יו"ר ועד הורים ארצי – חברת ועדה
גב' יעל נהוראי אטיאס – מנהלת התכנית הלאומית 360 – חברת ועדה
גב' ענת שלו – שירות מבחן – חברת ועדה
מר יעקב פלאצ'י – מנהל אגף רישוי עסקים עיריית אשדוד – חבר ועדה

1. פתיחה

א. הרב עו"ד מאיר בן סימון – יו"ר הועדה ויו"ר הרשות העירונית למאבק בהתמכרויות ובאלימות

ועדה זו אשר מתקיימת פעמיים בשנה הינה ועדת חובה, משתתפי הועדה בנוכחותם מביעים את רצונם לעשייה ושינוי, ולא מתוך חובה.

אנו חוגגים כעת את ימי החנוכה, חג האורים, חג האור, אור לאדם, המענים הניתנים ע"י הרשות העירונית למאבק בהתמכרויות ובאלימות בראשותה של מנכ"לית הרשות סימונה מורלי, מסמלים את מוטיב הניתנה. משפחות רבות מכלל המגזרים אשר מקבלים מענים מהרשות העירונית מודים ומברכים על כך.

הועדה היום תעסוק בהתמודדות עם הלך הרוח הציבורי, נוריד עמימות לגבי החקיקה אותה מוביל השר לביטחון פנים מר גלעד ארדן.

ב. גב' סימונה מורלי - מנכ"לית הרשות

אנו פותחים את הועדה למאבק בנגע הסמים המסוכנים השנייה לשנת 2017. הועדה תעסוק במדיניות אי הפללה, לגליזציה, וקנאביס רפואי, בעקבות השיח הציבורי הקיים הוחלט לקיים הועדה הסטטוטורית סביב נושאים חשובים אלו. בהמשך הגב' נאווה ויס מהרשות הלאומית למלחמה בסמים ובאלכוהול תפרט יותר על הנושא. לידיעת חברי הועדה, הועדה מתקיימת בחודש דצמבר – חודש המאבק הבינלאומי בסמים ובאלכוהול.

מטרת העל בחודש זה הינה העלאת המודעות ויצירת שיח חברתי, קהילתי, ארצי ועירוני אודות הסכנות שבשימוש בסמים ובאלכוהול וכן באלימות.

בחודש זה מתקיימת הסברה במדיה התקשורתית ע"י הרשות הלאומית. במהלך החודש נקיים פעילויות ואירועים ברמה העירונית ולקהלי יעד שונים בניהם ילדים ונוער, עולים, מגזר חרדי וכן אנשי מקצוע בתחום.

ג. הצגת הנושאים לדיון והתייחסות ע"י הגב' סימונה מורלי

א. המדיניות החדשה, אי הפללה באחריות והגדרתה בחוק - יוצג ע"י הגב' נאווה ויס - מנחה אזורית מחוז דרום-הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובאלכוהול.

- ב. פקודת הסמים המסוכנים וחוק אי הפללה - יוצג ע"י ליאור מצרפי - קצין אג"מ - משטרה
- ג. מיגור תופעות של התמכרות ושל אלימות - יוצג ע"י פקד עירית גלר - קצינת מניעה והסברה מחוז דרום - משטרה
- ד. פעולות אגף שפ"י במשרד החינוך בנושא למניעת השימוש בקנאביס בקרב מתבגרים - יוצג ע"י גב' ירדנה שפי מדריכת שפ"י משרד החינוך.
- ה. בסיום יתקיים סבב התייחסויות וסיכום.

2. הצגת האירועים

סימונה הציגה את האירועים המתוכננים בחודש המאבק והציגה את השונות בין האי הפללה לבין הלגליזציה. (ראו - מצגת מצורפת בנושא).

א. גב' נאוה וויס - מנחה אזורית מחוז דרום-הרשות הלאומית למלחמה בסמים (מצ"ב מצגת)

המצגת שלפניכם מתארת את מדיניות האכיפה החדשה כלפי משתמשי קנאביס, ואת התהליך שהוביל לשינויים במדיניות הבינלאומית - בעיית הסמים מוגדרת כבעיה חברתית, הצורך לטפל בבעיה בעזרת מניעה והסברה פחות אכיפה. נדון ונפרט לגבי מדיניות האכיפה החדשה ועל המונחים החדשים שנכנסו לחינוך.

כיום, השיח הציבורי רחב - אנשים נורמטיביים מעשנים, אנחנו מדברים על עישון ולא על שימוש, אנחנו 'מתארגנים' ולא קונים, הקנאביס - 'צמח רפואי', 'בריא', לא סם!

בעקבות הצעות חוק רבות שהועלו לדיון בנושא, השר לביטחון פנים מר ארדן החליט להקים צוות לבחינת הדברים, הצוות סיים את עבודתו בסוף שנת 2016 ופרסם המלצותיו בפני השר.

עיקרי ההמלצות שהועברו לשולחנו של השר

- מדינת ישראל נמצאת במקום הראשון ב-OECD בשימוש בקנאביס, אין עוררין כי קיים סיכון בשימוש בקנאביס.
  - יש צורך בצמצום השימוש הבלתי חוקי בקנאביס בישראל באמצעות מעבר מאכיפה פלילית להסברה וטיפול.
  - יש צורך להרחיב את אמצעי האכיפה מעבר לקיים, דרך הפניית משאבים נצמצם השימוש.
- המדיניות החדשה מתייחסת רק לבגירים מעל גיל 18:**

- עבירה ראשונה - קנס (הודעה ללא רישום פלילי 1000 ₪) - הקנסות ישמשו להסברה וטיפול בנפגעי סמים.
- עבירה שנייה - כפל קנס (הודאה לא רישום פלילי).
- עבירה שלישית - סגירת תיק בהסדר מותנה (הודאה, רישום כתיק סגור שנמחק).
- עבירה רביעית ומעלה - כתב אישום בהתאם לשיקול דעתה של משטרת ישראל.
- קטינים - אין שינוי מדיניות לגבי קטינים שהשתמשו בסמים.

יתרונותיה של המדיניות החדשה

- אזרחים נורמטיביים יופנו למנגנונים אחרים - ההפניה להליך הפלילי תתבצע רק כמוצא אחרון.
- גורמי האכיפה יקבלו כלים רבים ומגוונים יותר להתמודדות עם מקרים חמורים של התמכרויות.
- המודל יאפשר הפניית משאבים לתהליכי מניעה וטיפול ולהתמקדות באכיפה במרחב הציבורי ועיסוק בסוחרים ובסמי הפיצוציות.

ב. **מר ליאור מצרפי – קצין אג"מ – משטרת אשדוד**

על פי החוק הקיים – פתיחת תיק פלילי למשתמשים בסמים - נשאלת השאלה האם השיטה צריכה להשתנות? נראה כי החוק פוגע בבני טובים, רוב הנתפסים הינם בני נוער נורמטיביים שנאלצים לרדת במדרון מטה.

בטרם החוק נחקק, אנו במשטרת ישראל מיישמים מדיניות פנימית, אין לנו אפשרות לשנות החוק ואנו מחויבים לפעול על פיו.

נזק הענישה לבני הנוער כבד, אין לנו רצון להרוס את עתידם של בני הנוער, רישום פלילי אכן מונע מהם להתקדם ופוגע גם בעתידם הצבאי ולכן המדיניות היא לטפל בהיבט המניעתי, הענישה כיום באה לידי ביטוי באמצעות קנסות, יתכן ותבצע הרתעה רחבה יותר.

ג. **פקד עירית גלר – קצינת מניעה והסברה – מחוז דרום - משטרת ישראל**

החוק שנמצא כעת בעבודה בין משרדית אינו כולל את הקטינים, כעת טרם מועבר בשל הבעייתיות הקיימת בנוגע לקטינים. נכון לעכשיו, כל שימוש בסמים אינו חוקי!

מדיניות המשטרה, פועלת על פי הנחיות היועץ הממשלתי לממשלה קובעות כאשר מדובר בבן אדם מבוגר נתפס בפעם הראשונה עם כמות לצריכה עצמית של סם מסוג קנאביס לא יוגש נגדו כתב אישום בכפוף לראיות - למעט חריגים.

ד. **גב' ירדנה להב – מדריכת שפ"י מחוזית – משרד החינוך**

משרד החינוך מלווה את המב"סים שאחראים מטעמנו על נושא המניעה בבתי הספר.

בנוסף גם בני הנוער שהם עמיתים שלנו עוזרים לנו לקדם את הנושא מקרוב.

הקולות מהשטח, היועצים והצוותים החינוכיים מרגישים שזוהי מלחמה יומיומית. הקושי והאתגר הנעוץ מול החקיקה החדשה גדולים מאוד, בתחושת הנוער זה לגיטימי ומותר.

קשה לתווך ולהסביר, כיום מוכח כי ישנה ירידה בתפיסת המסוכנות – האב יושב בבית ומגלגל סיגריה מול בנו, יש לי כאשת חינוך קושי בשכנוע ממשי, קנאביס רפואי נחשב בסדר.

אין הרתעה משמעותית, לנו אין כלים ואנו במבוי סתום, יחד עם זאת לא נפסיק לפעול ולהוציא תכניות בתוך בתי הספר, האמונה קיימת בצדקת הדרך.

המציאות בשטח מאתגרת ביותר וזוהי תחושת, בשנים האחרונות אנו מתמודדים עם שימוש בסמים קשים יותר – הרואין. כעת, אנו מתמודדים עם הניסיון לגרום לבני הנוער להבין את המסוכנות שבשימוש.

לדעתי, חלופה של שעות פנאי חשובה ויש צורך לחשוב על פעילויות לבני הנוער שיעסיקו אותם במהלך השעות שלאחר ביה"ס. תכניות המניעה מנסות למצוא את השיח הרלוונטי, אין ספק ומוסכם על הכלל כי אין הדבר עוזר כאשר חברת כנסת רוקדת ריקוד שמחה עם חבורה בהפגנה למען הלגליזציה, המסר המועבר הוא בעייתי ואין אכיפה עוצמתית.

3. **על בסיס הנשמע בוועדה, דיון וסבב התייחסויות**

א. **גב' דבורית זהבי -מנהלת עיר ללא אלימות ברשות העירונית**

ההתמהמהות בפרסום ההחלטות בחוק, יוצרת בלבול בציבור, המידע הופץ לציבור כולם יודעים שזה עומד לקרות אך טרם הועבר בקריאה ראשונה ולא ניתן לבצע האכיפה בשטח. אנו נתקלים בכך

ורואים שגם ההורים, בני הנוער ואפילו אנחנו לא יודעים כיצד לנהוג. נדרשת הסברה וזהו מקומו להורדת הערפל הקיים.

ב. גב' בריגיט דוקהן – ראש תחום מניעה והסברה בחינוך הפורמלי – הרשות העירונית

כחברה אין לנו לסלוח לעצמנו על שימוש בני נוער בסמים, נער שמשמש בסמים מבחינתנו הנזק הוא בלתי הפיך. יש לתת את הדגש על הדבר הזה.

עתידי ילדנו תלוי בנו – לעתיד אין עתיד. תחושת כאשת מקצוע שעובדת כ- 30 שנה במערכת, ניכר כי אנו מנסים למצוא את האפשרויות להקל, חייבים להעביר את המסר – נערים שמשמשים בסמים הוא בעיה של המדינה. יש כיום הצפה של בני נוער במרכז יעוץ.

ג. גב' גילית אבטליון – מנהלת המרכז להורות משמעותית

הורים מבולבלים אין בהירות, לא יודעים כיצד להתייחס לקנאביס, לטרמינולוגיית המילים יש השפעה ברורה משתמשים במונח רפואי ונחשפים למחקרים שבמקרים של תסמונות שונות או מחלות זה עוזר.

מדברים על קנסות, אבל לא מדברים על הסברה, אלו מחקרים נעשים בנושא הפגיעה הטווח ארוך / קרוב, מדוע אין פרסום של מחקרים, קמפיינים בניגוד לאלכוהול שם המידע ברור. הקפאת ההסברה אינה מטיבה עימנו, השטח זקוק להסברים. המצב האפור בו אנו נמצאים הוא בעוכרנו ולהבהירו בעתיד יידרש לנו זמן רב.

ד. מר דניאל קריספין – חבר דירקטוריון

על פי הלך הרוח החברתי שבו אנו נמצאים כיום נראה כי חובה לבצע הפרדה בין קטינים לבין בוגרים. קיימת חשיפה רחבה בתקשורת, באינטרנט והם מושפעים מדברים שאין לנו שליטה עליהם. אני רוצה כהורה שהשומר יבצע את האכיפה, כחברה אנו צריכים לדאוג בראש ובראשונה לאקט האכיפה, נדרשים עונשים כבדים כלפי בני הנוער שמשמשים בסמים ניתן לאסור יציאה לטיולים שנתיים, מסעות פולין, טופס ירוק לקראת בחינה בתיאוריה, מה שקורה כיום בשטח, בני הנוער שמשמשים בחברה נחשבים לאלילים, הם חזקים מבחינה חברתית ומובילים חברתית. יש לתת את הכלים למערכת החינוך וליצור אפקט הרתעה איום על העברת המידע גם למערכת הצבאית, הבלטת ספורטאים והאדרתם. סוגיית הגראס הרפואי בעייתית ונדרשת פעולה רחבה.

ה. גב' לילי צרויה – מנהלת מרכז יעוץ לנוער ברשות העירונית

מבקשת להתייחס מהיבט הטיפולי כמנהלת מרכז יעוץ לנוער, ישנה תחושה של אוזלת יד, תחושת בלבול הדיכוטומיה של נוער / ילדים / מבוגרים אינה ברורה מבחינת ההליך הטיפולי, השינויים קיימים רוב הזמן ויש צורך בביצוע התאמה בשטח. בחדרי הטיפול אנו נתקלים בהורים חסרי אונים – נדרשת הסברה ארצית!

נראה כי מתחיל הליך סלחני יותר, הדבר לא יטיב עם ילדנו.

ו. נתן גרינברג – ראש תחום עולים ברשות העירונית

נראה כי קיים מסר כפול, הנער לאחר שימוש נחשב כגיבור, מנהיג חברתי. אנו צריכים לעצור את התופעה ובמידה.

סיכום והחלטות ע"י עו"ד הרב מאיר בן סימון וסימונה מורלי :

למען הסר ספק, אנו ברשות העירונית למאבק בהתמכרויות ובאלימות, כפופים למדיניות השר לביטחון פנים ונפעל על פיה. החוק נמצא בעבודה בין משרדית, טרום קריאה ראשונה ומהווה שיקוף של המציאות שכבר קיימת כיום.

מהנתונים שהתקבלו לאחרונה, נתון מעט מעודד לגבי העיר אשדוד: אחוז המדווחים בקרב האוכלוסייה הבוגרת על שימוש בקנאביס לפחות פעם אחת ב-12 החודשים האחרונים בין תשע הערים הגדולות – אשדוד נמצאת במקום שלישי וקרובה למקום האחרון.

הרשות העירונית תמשיך לבצע הסברה כלל עירונית בנושא סמים ואלכוהול בהתאם לתכניות העבודה, מתוך האמונה כי ילד שמועסק אינו מעסיק ואינו מתעסק!

נמשיך לפעול למען הרחבת התכניות למניעה ולהסברה בחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי. קשת הפעילויות של הרשות העירונית רחבה וכוללת מיזמים רבים ומגוונים המותאמים לכלל בני הנוער.

יש להעביר את עיקרי מדיניות האכיפה החדשה ביחס לשימוש בקנאביס לאנשי מקצוע ע"מ להגביר את המודעות לסיכון בקרב בני הנוער (נייר עמדה גובש ומצורף).

מודים לכלל השותפים, ולחברי הדירקטוריון וחברי הועדה על השתתפותם ותרומתם לדין הפורה.

בברכה,
סימונה מורלי
מנכ"לית הרשות העירונית
ומזכירת הועדה
למאבק בנגע הסמים המסוכנים

עו"ד הרב מאיר בן סימון
יו"ר הרשות העירונית
וי"ר הועדה
למאבק בנגע הסמים המסוכנים